

FOMENT

PREU DE SUSCRIPCIÓ

REUS. Preu 150 al mes

Forn. 4'60 al trimestre

Extranger, 9'

Número solit. 5 centimes

Anunci segona tarifa

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, dimarts 5 d'Agost de 1913

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSOS HABITACIONS

OHARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens — Placa de Prim - REUS — Telefon núm. 28

Núm. 180

SALÓ DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUMIET

PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENT AL MONUMENT DE COLON. TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menu corrent i vegetarià. — Gran menjador dida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

L'assumpte de l'aigua

Municipalització o monopolització?

En Málaga se intenta lo que debe ser norte de todo Ayuntamiento: municipalizar el abastecimiento de agua, porque, como dice un gran escritor catalán: «de riqueza representa por el servicio y el consumo de agua en las poblaciones es una riqueza pública, creada únicamente por la comunidad ciudadana, sostenida por el trabajo y el desarrollo colectivo». (De *El País* del 31 juliol 1913.)

De cap de les maneres se pot arribar a comprendre que mentres a Barcelona i Málaga s'intenta i es treballa amb gran dàlit per a conseguir la municipalització del servei d'aigües, a Reus que ja li tenim hi hagi qui tingui prou des preocupació i poc patriotisme en volguer fer tot lo contrari, amb l'aggravant de tenir la pretensió d'entregar a una empresa forastera les aigües que ja posseïm, heretades dels nostres avantpassats, perquè les exploti a mida del seu gust durant 50 anys.

Els verdaders fills de Reus i els bons republicans no podem permetre que's realitzi, semblant monstruositat.

A Barcelona qui amb més emprenyo defensa la municipalització de les aigües és la majoria republicana radical d'aquell Ajuntament i aquí la majoria republicana formada per possibilistes i radicals es la que's juga el tot per tot per a fer lo contrari d'aquells i de lo que opinem els verdaders republicans.

A Suïça, model de repúbliques, no tant s'ha estat municipalitzat el servei d'aigües en l'immensa majoria de poblacions, sinó que també hi tenen el de l'enllumenat i altres.

Ja que aquí volem ser tant liberals, tant democràtiques, tant republicans, per què no imitem a

compte i amb l'exclusiva, ja que en el present cas són patrimoni de tots els ciutadans.

Seria, doncs, ja hora de que aquests despreocupats que tant d'empenyó tenen en fer surar un projecte que tot Reus rebutja, ens deixessin en pau anant-s'enviament la música a altra part, si és que no volen apurar la paciència del poble, al que tracten inútilment d'enganyar.

Així sabriem quants i qui són els despreocupats que defensen aquest desditxat projecte que no convenç a ningú dels que no n'esperem empleu de cap mena. I no tant sols no convenç a ningú sinó que's fa odiós per lo que té de monopoli. Enhorabona que hi hagi qui vulgui portar-ne d'aigua, això és lo que convé a les poblacions, força empreses, força iniciatives; però no monopolis i exclusivismes. En nostra població s'han establert fàbriques de gas, de farina, de teixits, d'electricitat, etc., etc., però ningú ha tingut la peregrina ocurrencia de demanar l'exclusiva, sinó que's capitals han hagut d'estar a les resultes d'una competència i altres eventualitats. Doncs les empreses d'aigües no han d'ésser de diferent condició. Avui que tots els comerciants s'han d'esforçar en llur lluita per l'excés de producció en tots els rams, serà molt injust i absolut que's deixés a una empresa d'aigües que fet el seu negoci amb tot descans i sense perill de la competència a que tots els demés industrials i fabricants estan exposats.

Entenem nosaltres, de la mateixa manera que ho entenen la immensa majoria dels ciutadans de Reus, que essent les aigües de que disposa actualment l'Ajuntament propietat del Municipi, si qui aquest qui les exploti per seu

grossa festa, commemorativa de la Revolució de setembre, i dedicada als republicans desapareguts, que moriren servint en son cor tota la seva fe republicana.

La festa per les noves que tenim de la seva organització, constituirà un gran aconteixement.

On l'afegiu Gaudí! que escaixava en el seu taller.

La rata dintre del formigó

l'espia del general Prim

(1867-68)

En aquell temps el noranta nou per cent i pico dels espanyols ja no podien aguantar més. No podien!

I fins n'hi havia que se'n havien hagut d'anar fora d'Espanya. Fora d'Espanya!

En Sagasta, en Ruiz Zorrilla, l'Aguirre, l'Olózaga, en Castellar, en Pi i Margall, en Bocairent, el general Pierrard, el general Baldrich, el general Laguero i molts altres eren a París.

El general Prim era a Londres.

L'home que a Espanya feia i desfia era don Ramón Narváez, qui si no tenia gens de talent, tenia en canvi molt caràcter i molt males intencions.

Nostre Senyor se'n va endur a en Narváez el dia 23 d'abril de 1868. I conten les cròniques que capella que va ajudar a bé morir, li va exigir que perdonés a tots els seus enemics, i que don Batlló li va contestar:

—Ai, pare, jo no'n tinc cap d'enemic, no m'en queda un: ja ja he fet fusilar tots.

Mort en Narváez, es va encarregar de continuar la seva obra en Gonzalez Bravo. Va eixir el seu govern una segona edició, sense corregir.

Per treure alò que hi havia, es treballava molt dintre d'Espanya, però es treballava molt més i molt millor a París, i sobre tot a Londres, perquè allí hi havia en Prim, que era el que comanava a tots els que feien feina per a fer caure aquella situació.

Pel lo tant, lo que més preocupava en Gonzalez Bravo era lo que el general Prim pensava, lo que el general Prim deia, i sobre tot lo que el general Prim feia.

I per a saber lo que pensava, lo que deia i lo que feia, varen sortir de Madrid emissaris pagats a pes d'or.

Tanta feina va fer na d'aquests emissaris que, amb molt males arts, va poder conseguir que algunes de les cartes que el general Prim rebia, passessin del seu poder al don Gonzalez Bravo.

Com que els conspiradors n'hi havia per tot arreu i fins a la vora, i tot del

ENOFOS TORINA

Reconstituent el més eficàs i ràpit per a les convalescències i agotament. Retorna l'apetit, el benestar i l'alegria. Es tònic cerebral perque remineralitza la MATERIA GRIS donant-li vitalitat i energia.

Farmacia Serra

Se ven a tot arreu la casa de l'autor

Arraval de Santa Agna, núm. 80; i Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

VIDRES PLANS
VIDAL GERMANS I C.^a

Marti Napolita (Alcaniz),^a

REUS

IBARRA i C.^a Stat. en Cmta.
SEVILLA
LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Malaga, Cadiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril, Corunya, Ferrol, Aviles, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián). — Servei ràpid eventual per a Galicia i Nord d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. — S'expedeix coneixement directe pera Larca i Sant Esteve Pravia amb trasport al vapor "Luarcá núm. 3", i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennia i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cete i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Per a Cete i Marsella

Julio 31 Vapor Cabo Roca

Agost

1 Vapor Cabo San Martín

Agost 7 " Nao

8 "

San Vicente

" 14 " San Martín

15 "

Toriñana

" 21 " San Vicente

22 "

Peñas

" 28 " Torriana

29 "

Corona

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefou núm. 45

POLVO NOEL

ANTISEPTICO

ESCALDOS DE LOS NIÑOS ESCALDADOS

ESTAVIZADOR DE LA PIEL

TRATAMIENTO PARA LOS DIFÍCILES

PARA DE PIES DEL BANDO ANTISEPTICO

PARA DE PIES DEL ALFILATO

INTERNAZIONALE ANTISEPTICO

INDUSTRIAS FARMACEUTICAS ESPAÑOLAS

BARCELONA

Pots a 0'35 i 0'50 pessetes i pot metall luxe a 1'25.

De venda en

Fàrmacies i Droguerías

DISPONIBLE

SUSCRIPCIONES

Associació Mutua de Segurs sobre la Vida, legalment constituida amb arreglo a la llei de 14 de maig de 1908, per lo tant intervenguda i fiscalitzada per l'Estat.

L'unió fa la força

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14

REUS.

Fi de l'Associació. — L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per matrimonis que pensis en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la miseria.

Els solicitants deuen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingress una mòdica cantitat per a gastos d'administració, podrà assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader matriuisme.

TOTS PER A UN. UN PER A TOTS

Pòlices pagades fins a la fetxa 12, havent desembolsat 235'70 i cobrant els seus hereders 4.744'00 pessetes. Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 pts.

(Anunci aprovat per la Comisaria General de Segura).

La correspondència al Director General don A. Bento Baldrich